

Analýza platné legislativy Evropské unie v oblasti rizik

Viera Vavrušová

Bakalářská práce
2012

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Viera VAVRUŠOVÁ**
Osobní číslo: **L09431**
Studijní program: **B 3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**

Téma práce: **Analýza platné legislativy Evropské unie v oblasti rizik**

Zásady pro vypracování:

1. Získejte dostupné materiály z oblasti rizik a jejich řešení v EU.
2. Analyzujte kompletní soubor získaných materiálů.
3. Vyhodnoťte vybrané oblasti (oblast) řešení rizik v EU a v České republice, aplikujte na podmínky vlastního pracoviště.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] SKŘEHOT, P.: Prevence nehod a havárií. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i. 2. díl. Vydání první, 2009, 595 s. ISBN 978-80-86973-73-9.

[2] Gašparíková, B.: Aproximácia práva. Nitra: SPU v Nitre. Vydanie prvé, 2001. 81 s. ISBN 80-7137-852-6.

[3] Tomek, M., Seidl, M., Šefčík, V.: Bezpečnosť a ochrana ľudí v pracovnom procese. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline, EDIS, 2010. 224 s. ISBN 978-80-554-0243-7.

[4] Procházková, D., Říha, J.: Krizové řízení, MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, Vydání první, 2004. ISBN 80-86640-30-2.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

RNDr. Zdeněk Šafařík, Ph.D.
Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce:

15. prosince 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

11. května 2012

V Uherském Hradišti dne 20. února 2012

prof. Ing. Josef Polášek, Ph.D.
děkan

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Bakalářská práce si klade za cíl analyzovat legislativu Evropské Unie v oblasti rizik se zaměřením na bezpečnost a ochranu zdraví při práci. První část je zaměřena na vznik EU, v druhé části jsou popsány instituce a právní systém EU. Třetí část je zaměřena na legislativu EU v oblasti rizik se zaměřením na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a čtvrtou část tvoří výzkumné šetření zaměřené na implementaci legislativy EU do praxe.

Klíčová slova: Evropská Unie, legislativa, rizika, bezpečnost a ochrana zdraví při práci

ABSTRACT

The aim of The Bachelor thesis is to analyse legislation of the European Union in the field of risks with focus on security and protection of health while working. The first part is focused on creation of the EU, in the second part are described institutions and legal system of the EU. The third part is focused on legislation of the EU in the area of risks with focus on security and protection of health while working and the fourth part creates a research focused on implementation of legislation of the EU to practise.

Keywords: The European Union, Legislation, Risks, Security and Protection of health while working

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka;
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne 4.5.2012

.....
podpis studenta/ky

Chtěla bych touto cestou poděkovat RNDr. Zdeňku Šafaříkovi, Ph.D. za velmi cenné rady a přívětivý přístup při zpracování mé bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala Ing. Janu Šrůtkovi za zapůjčení odborné literatury a časopisů a odborné rady krizového manažera a lektorovi Mgr. Jiřímu Křivohlávkovi za poskytnutí prezentace a pomoc při výběru cílové skupiny respondentů a rovněž všem zaměstnancům i studentům, kteří se podíleli na vyplňování dotazníku. V neposlední řadě patří poděkování mé rodině za nemalou podporu a obětavost.

Obsah

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 VZNIK EVROPSKÉ UNIE.....	11
1.1 CHRONOLOGICKÝ SLED UDÁLOSTÍ.....	11
1.2 SYMBOLY EU.....	15
1.3 „EVROPA 2020“.....	16
1.4 SHRUTÍ.....	16
2 INSTITUCE EU.....	17
2.1 SYSTÉM ORGÁNŮ EU.....	17
2.2 INSTITUCE PODÍLEJÍCÍ SE NA PROCESU TVORBY PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ EU.....	17
2.2.1 SYSTÉM SPOLUROZHODOVÁNÍ.....	17
2.2.2 PRÁVNÍ SYSTÉM EU.....	17
2.2.3 PROCES TVORBY PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ.....	18
2.2.4 PŘEZKUM A PŘIJÍMÁNÍ NAVRHOVANÝCH PŘEDPISŮ.....	18
2.3 DALŠÍ INSTITUCE EU.....	19
2.4 AGENTURY A DECENTRALIZOVANÉ ORGÁNY.....	20
2.4.1 AGENTURY PRO JEDNOTLIVÉ OBLASTI POLITIK.....	20
2.4.2 AGENTURY SPOLEČNÉ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÉ POLITIKY.....	21
2.4.3 AGENTURY PRO SPOLUPRÁCI POLICEJNÍCH A SOUDNÍCH ORGÁNŮ V TRESTNÍCH VĚCECH.....	21
2.4.4 AGENTURY A ORGÁNY EURATOM.....	22
2.4.5 ORGÁNY FINANČNÍHO DOHLEDU.....	22
2.5 SHRUTÍ.....	22
3 LEGISLATIVA EU V OBLASTI RIZIK.....	23
3.1 ČLENĚNÍ LEGISLATIVY EU.....	23
3.2 OBLAST BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI V EU.....	25
3.2.1 LEGISLATIVA EU V OBLASTI BOZP.....	26
3.3 LEGISLATIVA V OSTATNÍCH OBLASTECH RIZIK.....	29
3.4 SHRUTÍ.....	29
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	30
4 VÝZKUM.....	31
4.1 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ, CÍLE, METODOLOGIE.....	31
4.2 ANALÝZA DOTAZNÍKU.....	32

4.2.1	OBLAST 1) STATISTICKÉ ÚDAJE (1. – 2.).....	32
4.2.2	OBLAST 2) ZDRAVOTNÍ STAV (3. – 4.).....	32
4.2.3	OBLAST 3) PROŠKOLENÍ BOZP (5. – 8.).....	34
4.2.4	OBLAST 4) LEGISLATIVA EU (9. – 10.).....	35
4.2.5	OBLAST 5) PRACOVNÍ A OCHRANNÉ POMŮCKY, OZNAČENÍ PRACOVIŠTĚ, ČAS NA PRACOVIŠTI (11. – 14.).....	36
4.2.6	OBLAST 6) ZNALOSTI V OBLASTI DODRŽOVÁNÍ PŘEDPISŮ NA IZ PRACOVIŠTI (15. – 23.).....	37
4.2.7	OBLAST 7) ZAZNAMENÁNÍ ZMĚNY DLE EVROPSKÝCH SMĚRNIC (24. – 25.)	41
4.3	ZÁVĚRY ŠETŘENÍ.....	43
	ZÁVĚR	45
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	46
	INTERNETOVÉ ZDROJE.....	47
	JINÉ ZDROJE	48
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	49
	SEZNAM OBRÁZKŮ	50
	SEZNAM TABULEK A GRAFŮ.....	51
	SEZNAM PŘÍLOH.....	52

ÚVOD

Počátky Evropské unie začínají po druhé světové válce. Hlavním cílem povojnové Evropy bylo zachování míru a bezpečnosti. Postupně se k těmto cílům přidávají ekonomické zájmy. Vznikem Evropského společenství a následně Evropské unie vzniká i legislativa. Na tvorbě všech předpisů a dokumentů se podílí hlavně tři orgány a to Evropský parlament, Rada Evropské unie a Evropská komise. Podstatnou úlohu při tvorbě právních předpisů sehrávají národní parlamenty, evropský občan a další instituce. Postupně vzniká velké množství směrnic, nařízení, rozhodnutí, mezinárodních smluv a jiných dokumentů. Podrobně historii a integraci EU popisují Cabada (2010) a Veber (2009). Podle statistiky za posledních osm let, kdy v roce 2004 ČR vstoupila do EU, orgány EU přijaly 4527 nařízení, 686 směrnic a 6617 rozhodnutí.

Kvůli přístupu každého občana ke všem právním předpisům, normám a dokumentům Evropská unie zřídila portál europa.eu, na kterém si každý občan EU může ve svém rodném jazyce vyhledat potřebné informace. Tyto předpisy jsou zde členěny do dvaceti kapitol. Oblast rizik tady není samostatně vyčleněna.

Cílem této bakalářské práce je analýza platné legislativy EU v oblasti rizik. V teoretické části se věnuji v první kapitole vzniku EU, ve druhé kapitole přibližuji instituce EU a proces tvorby právních předpisů. Borchartd (2011) a Gašparíková (2001) tento proces výstižně popisují ve své práci.

Vzhledem k množství vydaných právních předpisů, je třetí část práce zaměřena na legislativu jedné konkrétní oblasti, a tou je bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP). Touto problematikou se zabývá i Tomek, Seidl, Ševčík (2010), Skřehot (2009), a Paleček, Malý, Gieci (2008).

Zásadním a klíčovým dokumentem stanovujícím požadavky na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na pracovišti je rámcová směrnice z r. 1989 (89/391 EHS) o provádění opatření ke zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci, která vyčerpávajícím způsobem charakterizuje systém ochrany zdraví a bezpečnosti práce v EU. Na tuto směrnici navazují všechny další právní předpisy BOZP.

Cílem praktické části je zjištění, zda jsou právní předpisy EU dodržovány na našich pracovištích. K tomuto účelu jsem si vybrala pracoviště s ionizujícím zářením. Formu, kterou jsem zvolila, je anonymní dotazníkový průzkum.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VZNIK EVROPSKÉ UNIE

Druhá světová válka způsobila celé Evropě obrovské rány a škody. Ztráty na životech i materiální ztráty byly obrovské. Bylo nutné zabezpečit základní životní potřeby pro obyvatelstvo a státy se musely vypořádat s velkou řadou problémů. Hlavním cílem bylo zajištění míru a bezpečnosti v Evropě a následně oživení hospodářského růstu jednotlivých států. Po Velké hospodářské krizi, která vznikla z ekonomického a politického nacionalizmu, a následně vyústila v druhou světovou válku, byla snaha o překonání nacionalisticky orientovaných státních struktur. Integrace Evropy se jevila jako vhodné řešení. Důvodem pro poválečnou integraci Evropy byl i vznik Sovětského svazu a jeho rostoucí vliv.

1.1 Chronologický sled událostí

1950 - 9. května předkládá francouzský ministr zahraničí Robert Schuman plán na vytvoření společného trhu uhlí a oceli. Autorem plánu je předseda francouzského Vysokého plánovacího úřadu Jean Monnet. Právě proto je 9. květen Dnem Evropy.

Obr. 1: Robert Schuman při podpisu Evropské úmluvy o lidských právech. Jako francouzský ministr zahraničí představil 9. května 1950 deklaraci, která stála u počátků evropské integrace (foto: Audiovisual Service EU)

1951 - 18. dubna podepisují Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO). Takzvaná Pařížská smlouva začíná platit 23. července 1952.

1957 - 27. března podepisují Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství (EHS) a Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM) – takzvané Římské smlouvy. Tyto začínají platit od 1. ledna 1958.

1965 - 8. dubna podepisují členské státy Slučovací smlouvu, která zakládá jednotné orgány pro všechna tři Společenství. Smlouva začíná platit 1. července 1967. Od této doby se začíná používat označení Evropská společenství (ES).

1968 - Od 6. července spolu mohou členské státy Evropských společenství obchodovat bez vnitřních cel na dovážené zboží. Pro státy třetích zemí jsou stanovena jednotná cla.

1972 - Od 24. dubna začíná fungovat mechanismus směnných kurzů ERM (European Exchange Rate Mechanism), který umožňuje pouze nepatrné pohyby měnových kurzů mezi jednotlivými měnami členských států. Jde o první krok k zavedení společné evropské měny.

1973 - K 1. lednu se Evropská společenství rozšiřují o tři nové státy – Dánsko, Irsko a Velkou Británii.

1974 - Vzniká Evropská rada – nová instituce Evropských společenství vytvořená na základě Pařížské deklarace. Na úrovni Evropské rady se scházejí nejvyšší představitelé členských států. Jednotným evropským aktem se Evropská rada začlenila do primárního práva ES (které zahrnuje veškeré mezinárodní smlouvy sjednané členskými státy). Smlouva o Evropské unii ustanovuje Evropskou radu jako orgán, který určuje politické směřování EU.

1979 - Ve dnech 7. až 10. června se konají první přímé volby do Evropského parlamentu.

1981 - K 1. lednu se Evropská společenství rozšiřují o Řecko.

1985 - 14. června podepisují členské státy takzvanou Schengenskou dohodu, ve které se zavazují k odstranění kontrol na vnitřních hranicích, ke sladění azylové a vízové politiky a k založení Schengenského informačního systému (SIS). Ten je hlavním informačním systémem Schengenu a zajišťuje přístupnost důležitých informací policejním i celním orgánům jednotlivých členských států.

1986 - K 1. lednu se Evropská společenství rozšiřují o Španělsko a Portugalsko. 17. února podepisuje devět členských států Jednotný evropský akt (JEA) v Lucemburku, dne 28. února tak činí Dánsko, Itálie a Řecko v Haagu. Je to první dokument, který

významně reformuje zakládající smlouvy Společenství. Jeho hlavním cílem je vytvořit do konce roku 1992 jednotný vnitřní trh. Začíná platit 1. července 1987.

1990 - Začíná první fáze budování hospodářské a měnové unie. Hlavními cíli jsou liberalizace pohybu kapitálu a účast všech členských států v kurzovém mechanismu Evropského měnového systému (každá měna má stanovený určitý základní kurz k ECU, od tohoto kurzu se potom odvíjí vzájemné směnné poměry).

1992 - 7. února 1992 podepisují ministři zahraničních věcí a ministři financí členských států ES v Maastrichtu Smlouvu o Evropské unii. Jedná se o druhou zásadní změnu zakládajících smluv Společenství. Smlouva poprvé zavádí pojem Evropská unie, třípilířovou strukturu (takzvaný Maastrichtský chrám), zásadu subsidiarity (jedná se o zásadu, podle níž se mají všechna opatření přijímat co nejbližší občanům), občanství EU a požadavek na vytvoření hospodářské a měnové unie do roku 1999. Začíná platit 1. listopadu 1993.

1993 - 22. června jsou na zasedání Evropské rady stanovena Kodaňská kritéria, která musí splnit země ucházející se o vstup do EU. Ta zahrnují požadavky na stabilní demokratický režim, fungující tržní ekonomiku a začlenění takzvaného *acquis communautaire* (souhrn zákonů a ustanovení, které byly přijaty během jednotlivých fází integrace a vytváření společného trhu) do vnitrostátních právních předpisů spolu s převzetím závazků plynoucích z členství v EU.

1994 - Od 1. ledna funguje Evropský měnový institut, který koordinuje zavedení jednotné evropské měny – eura.

1997 - K 1. lednu se Evropská unie rozšiřuje o Finsko, Rakousko a Švédsko. 2. října podepisují ministři zahraničních věcí členských států EU Amsterodamskou smlouvu, která reviduje Smlouvu o EU. Amsterodamská smlouva vstupuje v platnost 1. května 1999. Evropská komise předkládá dokument Agenda 2000, který má připravit EU na její další rozšíření. Součástí Agendy 2000 jsou i posudky na kandidátské země, založené na plnění kodaňských kritérií. K 1. červnu končí svou činnost Evropský měnový institut. Jeho roli přebírá Evropská centrální banka jako řídicí centrum měnové politiky pro země eurozóny.

1999 - Od 1. ledna se v bezhotovostním styku zavádí společná měna euro.

2000 - V březnu na zasedání Evropské rady v Lisabonu vytyčují vrcholní představitelé členských států EU novou desetiletou strategii (takzvanou Lisabonskou strategii), jejímž

hlavním cílem je vytvořit z EU do roku 2010 nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější ekonomiku na světě.

2001 - 26. února ministři zahraničí členských států EU podepisují Smlouvu v Nice. Ta řeší institucionální reformu po rozšíření EU v roce 2004. Začíná platit 1. února 2003.

2002 - Od 1. ledna je možné platit eurem ve dvanácti členských státech EU (Belgie, Finsko, Francie, Itálie, Irsko, Nizozemsko, Lucembursko, Německo, Portugalsko, Rakousko, Řecko a Španělsko). Od února 2002 do června 2003 zasedá Konvent o EU, který se zabývá budoucím vývojem Evropské unie. Z jednání Konventu vzešel návrh Smlouvy o Ústavě pro Evropu předložený dne 20. června 2003 na zasedání Evropské rady v Soluni.

2004 - Od 1. května se Evropská unie rozšiřuje o Českou republiku, Estonsko, Kypr, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Maltu, Polsko, Slovinsko a Slovensko. 29. října hlavní představitelé členských států a vlád EU v Římě podepisují Smlouvu o Ústavě pro Evropu.

2005 - Probíhá proces ratifikace Smlouvy o Ústavě pro Evropu členskými státy EU, který je nutný k tomu, aby Smlouva mohla začít platit. Na základě výsledků referend ve Francii a Nizozemsku, kde občané tuto smlouvu odmítli, není Smlouva úspěšně ratifikována.

2007 - K 1. lednu se Evropská unie rozšiřuje o Bulharsko a Rumunsko. Ve Slovinsku se začíná platit eurem. 13. prosince podepisují nejvyšší představitelé členských států EU Lisabonskou smlouvu. Ta má po neúspěchu Smlouvy o Ústavě pro Evropu zajistit efektivní fungování EU v budoucnu. 21. prosince se Schengenský prostor rozšiřuje o Českou republiku, Estonsko, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Maltu, Polsko, Slovensko a Slovinsko.

2008 - Od 1. ledna se platí eurem na Kypru a Maltě. Ratifikace Lisabonské smlouvy probíhá v jednotlivých členských státech. Irsko odmítlo 12. června 2008 Lisabonskou smlouvu v referendu.

2009 - Od 1. ledna se na Slovensku platí eurem. Od ledna do června předsedá ČR v Radě EU.

2010 - V červnu na jednání Evropské rady v Bruselu přijímají vedoucí představitelé EU strategii pro nadcházející desetiletí, jejíž prioritou je inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění – strategii „Evropa 2020“. Zároveň přijímají rozhodnutí zahájit přístupová jednání s Islandem.

2011 – Evropská rada dala souhlas, aby byla přístupová jednání s Chorvatskem dovršena do konce června 2011. Tak se otevřela cesta k tomu, aby se Chorvatsko v roce 2013 stalo 28. členským státem EU. EU se poprvé v historii účastnila výročního zasedání Valného shromáždění OSN. Lichtenštejnsko vstoupilo do schengenského prostoru.

2012 – V lednu obyvatelé Chorvatska hlasují v referendu pro přistoupení k Evropské unii. Chorvatsko se tak 1. července 2013 stane 28. členským státem EU.¹

Evropská unie má od roku 2007 27 členských států a přibližně 500 miliónů obyvatel.

1.2 Symboly EU

Evropská unie používá několik symbolů, z nichž nejznámější je kruh zlatých hvězd na modrém pozadí.

Evropská vlajka - dvanáct hvězd v kruhu symbolizuje ideál jednoty, solidarity a harmonie mezi národy Evropy.

Evropská hymna - melodie hymny je převzata z Deváté symfonie Ludwiga van Beethovena, kterou složil v roce 1823.

Den Evropy - myšlenky, ze kterých vzešla Evropská unie, byly poprvé prezentovány francouzským ministrem zahraničí Robertem Schumanem 9. května 1950. Proto se tento den slaví jako Den Evropy.

Motto EU - mottem Evropské unie je „Jednotná v rozmanitosti“. Vyjadřuje společné odhodlání Evropanů, kteří prostřednictvím EU usilují o mír a prosperitu a zároveň jsou obohacováni různými kulturami, tradicemi a jazyky tohoto kontinentu.²

¹ Dostupné z: <http://www.eu2009.cz/cz/about-the-eu/history-and-present/historie-a-soucasnost-527/index.html>

² Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/index_cs.htm

1.3 „Evropa 2020“

„Evropa 2020“ je strategie EU, jejímž cílem je v příštím desetiletí dosáhnout nového růstu.

Evropská unie si stanovila 5 hlavních cílů, s jejichž pomocí bude možné měřit pokrok v plnění strategie Evropa 2020.

1. Zaměstnanost - zaměstnat 75 % osob ve věkové kategorii od 20 do 64 let
2. Výzkum a vývoj - investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP Evropské unie
3. Změna klimatu a energetika - snížit emise skleníkových plynů o 20 % (nebo dokonce o 30 %, pokud k tomu budou vytvořeny podmínky) ve srovnání se stavem v roce 1990, zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 %, zvýšit energetickou účinnost o 20 %
4. Vzdělávání - snížit míru nedokončení studia pod 10 %, dosáhnout ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 40% podílu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva
5. Chudoba a sociální vyloučení - snížit alespoň o 20 milionů počet lidí, kteří žijí v chudobě a sociálním vyloučení nebo jsou na pokraji chudoby a hrozí jim sociální vyloučení³

1.4 Shrnutí

V první kapitole se snažím podtrhnout význam Evropské unie. Chronologicky popisuji sled událostí, které předcházeli založení EU i následný vývoj až do letošního roku. Začínám 9. květnem 1950, kdy předkládá francouzský ministr zahraničí Robert Schuman plán na vytvoření společného trhu uhlí a oceli a končím rokem 2012, kdy v lednu obyvatelé Chorvatska hlasují v referendu pro přistoupení k Evropské unii. V další části uvádím symboly EU a v závěru kapitoly přibližuji strategii „Evropa 2020“. Cíle této strategie dávají celkový obrázek toho, co by měla Evropská unie v hlavních parametrech do roku 2020 splňovat.

³ Dostupné z: http://ec.europa.eu/europe2020/reaching-the-goals/targets/index_cs.htm

2 INSTITUTE EU

2.1 Systém orgánů EU

Orgány EU tvoří unikátní systém:

- globální priority Unie stanovuje Evropská rada, na jejíž zasedáních jednají hlavy členských států a čelní představitelé Unie
- občany členských států zastupují přímo volení poslanci Evropského parlamentu
- zájmy Evropské unie jako celku střeží Evropská komise, jejíž komisaři jsou jmenováni jednotlivými členskými státy
- vlády členských států hájí své zájmy v Radě Evropské unie

2.2 Instituce podílející se na procesu tvorby právních předpisů EU

2.2.1 Systém spolurozhodování

Do tvorby právních předpisů jsou zapojeny především 3 orgány:

- Evropský parlament, který zastupuje občany EU a je jimi přímo volen
- Rada Evropské unie, která se skládá ze zástupců jednotlivých členských států. Předsednictví v Radě si členské státy předávají.
- Evropská komise, která usiluje o obranu zájmů Evropské unie jako celku.

Uvedené tři instituce společně vytváří prostřednictvím tzv. běžného legislativního postupu (známého dříve pod názvem spolurozhodování) politiky a právní předpisy, které platí v celé EU. V zásadě je to Komise, kdo navrhuje nové zákony, přičemž Parlament a Rada je schvalují. Komise a členské státy je pak provádějí a Komise dohlíží na to, aby se v členských státech náležitě uplatňovaly.

2.2.2 Právní systém EU

Evropský právní systém se dělí na právo primární a sekundární. Primární právo představuje několik smluv, které tvoří právní základ pro veškerou činnost Evropské unie.

Sekundární právo (nařízení, směrnice a rozhodnutí) vychází z principů a cílů zakotvených ve zmíněných smlouvách.

Standardní rozhodovací proces, podle kterého orgány EU postupují, se nazývá řádný legislativní postup (dříve známý pod názvem spolurozhodování). Ten spočívá v tom, že přímo volení poslanci Evropského parlamentu schvalují navrhované předpisy spolu s Radou (tj. zástupci vlád všech 27 zemí EU). Návrhy předpisů předkládá Evropská komise a ta také odpovídá za jejich provádění v členských státech.

Počet politických oblastí, ve kterých se rozhodnutí přijímají postupem spolurozhodování, se zvýšil přijetím Lisabonské smlouvy. Evropský parlament má také nyní větší pravomoci v případě, kdy se neshodne s Radou a chce přijetí navrhovaného předpisu zablokovat.

2.2.3 Proces tvorby právních předpisů

Předtím, než Komise návrh předpisu předloží ostatním institucím, se posuzuje jejich potenciální ekonomický, sociální a environmentální dopad. Komise za tímto účelem připravuje tzv. posouzení dopadů, která shrnují možné výhody a nevýhody navrhovaných opatření.

Komise se také radí se zainteresovanými subjekty – s nevládními organizacemi, s orgány místní samosprávy a se zástupci průmyslových odvětví a občanské společnosti. S odbornými aspekty jí pomáhají zvláštní skupiny expertů. Komise se tak stará o to, aby legislativní návrhy odpovídaly potřebám těch skupin obyvatelstva, kterých se nejvíce dotýkají, a aby přijetím návrhu nevznikaly zbytečné administrativní výdaje.

Občané a zástupci podniků a organizací se mohou do tohoto procesu zapojit v rámci tzv. veřejných konzultací, které mají vlastní internetovou stránku.

Parlamentské orgány členských států mohou proti přijetí vznášet námitky, pokud se domnívají, že danou problematiku by bylo vhodnější řešit na vnitrostátní úrovni.

2.2.4 Přezkum a přijímání navrhovaných předpisů

Úkolem Evropského parlamentu a Rady je posoudit předpisy navržené Komisí a předložit případné změny. Pokud se stanovisko Evropského parlamentu a Rady liší, přichází na řadu tzv. druhé čtení.

Během této fáze mohou opět navrhopvat změny. Pokud nedojde ke shodě, parlament může návrh zablokovat. V opačném případě může být navrhovaný právní předpis přijat. V případě rozdílných stanovisek přichází ke slovu dohodovací výbor, který hledá řešení. Během tohoto posledního čtení může návrh zablokovat jak Evropský parlament, tak Rada.

Zasedání Evropského parlamentu a některá zasedání Rady můžete sledovat živě na internetu.

2.3 Další instituce EU

- Soudní dvůr Evropské unie, který dohlíží na dodržování evropského práva
- Účetní dvůr, který dohlíží na financování činnosti EU

Práva a povinnosti těchto orgánů jsou stanoveny ve Smlouvách, jimiž se řídí veškerá činnost Unie. Smlouvy stanoví pravidla a postupy, jež musí instituce EU dodržovat. Smlouvy odsouhlasili prezidenti a/nebo předsedové vlád členských zemí a ratifikovaly jejich parlamenty.

Pro EU pracuje řada dalších institucí a subjektů, které vykonávají specializované funkce:

- Evropský hospodářský a sociální výbor zastupuje občanskou společnost, zaměstnavatele a zaměstnance
- Výbor regionů zastupuje orgány regionálních a místních samospráv
- Evropská investiční banka financuje investiční projekty EU a pomáhá malým a středně velkým podnikům prostřednictvím Evropského investičního fondu
- Evropská centrální banka odpovídá za evropskou měnovou politiku
- Evropský veřejný ochránce práv prošetřuje stížnosti na administrativní pochybení institucí a orgánů EU
- Evropský inspektor ochrany údajů chrání právo občanů na důvěrnost osobních údajů
- Úřad pro publikace, který zveřejňuje informace o EU
- Evropský úřad pro výběr personálu provádí nábor pracovníků pro instituce a ostatní orgány EU
- Evropská správní škola zajišťuje odbornou přípravu zaměstnanců EU
- řadu technických, výzkumných a řídicích úkolů plní specializované agentury a decentralizované orgány
- Vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, jímž je v současné době Catherine Ashtonová, napomáhá Evropská služba pro vnější činnost. Vysoký představitel předsedá Radě pro zahraniční věci, realizuje společnou

zahraniční a bezpečnostní politiku Unie a přispívá k soudržnosti a koordinaci vnější činnosti EU.⁴

2.4 Agentury a decentralizované orgány

2.4.1 Agentury pro jednotlivé oblasti politik

Agentury pro jednotlivé oblasti politik se řídí evropským veřejným právem. Nejsou to orgány EU (jako je Rada, Parlament, Komise apod.), ale mají svou vlastní právní subjektivitu. Jsou zřízeny sekundárním právním aktem za účelem plnění konkrétních technických, vědeckých nebo řídicích úkolů.

V současné době existují tyto agentury:

- Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA)
- Agentura pro evropský GNSS (GSA)
- Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)
- Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA)
- Evropská agentura pro bezpečnost letectví (EASA)
- Evropská agentura pro bezpečnost sítí a informací (ENISA)
- Evropská agentura pro chemické látky (ECHA)
- Evropská agentura pro kontrolu rybolovu (EFCA)
- Evropská agentura pro léčiva (EMA)
- Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA)
- Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU (FRONTEX)
- Evropská agentura pro železnice – posilování bezpečnosti a kompatibility železničních systémů (ERA)
- Evropská agentura pro životní prostředí (EEA)
- Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF)
- Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (EUROFOUND)

⁴ Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_cs.htm

- Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA)
- Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC)
- Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop)
- Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE)
- Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (v přípravné fázi) (EASO)
- Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA)
- Odrůdový úřad Společenství (CPVO)
- Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie (CdT)
- Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC)
- Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a průmyslové vzory) (OHIM)

2.4.2 Agentury společné bezpečnostní a obranné politiky

Tyto agentury byly zřízeny za účelem plnění konkrétních technických, vědeckých a řídicích úkolů v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) Evropské unie.

V současné době existují tyto agentury:

- Evropská obranná agentura (EDA)
- Satelitní středisko Evropské unie (EUSC)
- Ústav Evropské unie pro bezpečnostní studia (EUISS)

2.4.3 Agentury pro spolupráci policejních a soudních orgánů v trestních věcech

Další skupina agentur byla zřízena, aby napomáhala členským státům EU spolupracovat v boji proti mezinárodnímu organizovanému zločinu.

V současné době existují tyto agentury:

- Evropská jednotka pro justiční spolupráci (EUROJUST)
- Evropská policejní akademie (CEPOL)
- Evropský policejní úřad (EUROPOL)

2.4.4 Agentury a orgány EURATOM

Tyto orgány byly vytvořeny proto, aby pomáhaly plnit cíle stanovené Smlouvou o založení Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM). Mezi ty patří koordinace výzkumných programů členských států k mírovému využití atomové energie, poskytování informací, infrastruktury a financování projektům spojeným s atomovou energií a zajišťování jejich dodávek v dostatečném množství.

2.4.5 Orgány finančního dohledu

V lednu 2011 byly zřízeny tři evropské orgány dohledu, jejichž úkolem je působit preventivně proti hromadění rizik, která narušují stabilitu celého finančního systému.⁵

2.5 Shrnutí

Ve druhé kapitole jsem popsala instituce EU. Jsou to transparentní a demokratické orgány. Evropský parlament, jehož poslanci jsou voleni přímo, získal více pravomocí a parlamenty jednotlivých zemí zastávají významnější úlohu a spolupracují s evropskými institucemi. Evropští občané se také mohou přímo ve stále větší míře účastnit politického procesu. Kromě přiblížení procesu tvorby právních předpisů vyzdvihují i význam agentur pro jednotlivé oblasti.

⁵ Dostupné z: http://europa.eu/agencies/regulatory_agencies_bodies/policy_agencies/index_cs.htm

3 LEGISLATIVA EU V OBLASTI RIZIK

3.1 Členění legislativy EU

Legislativa EU je velmi rozsáhlá a je dost náročné se v ní orientovat. Evropská unie přímo na svém webovém portálu europa.eu člení právní předpisy do dvaceti kapitol kvůli přehlednosti.

	Kapitola rejstříku
01.	Obecné, finanční a institucionální otázky
02.	Celní unie a volný pohyb zboží
03.	Zemědělství
04.	Rybolov
05.	Volný pohyb pracovníků a sociální politika
06.	Právo usazování a volný pohyb služeb
07.	Dopravní politika
08.	Politika v oblasti hospodářské soutěže
09.	Daně
10.	Hospodářská a měnová politika a volný pohyb kapitálu
11.	Vnější vztahy
12.	Energetika
13.	Průmyslová politika a vnitřní trh
14.	Regionální politika a koordinace strukturálních nástrojů
15.	Životní prostředí, spotřebitelé a ochrana zdraví
16.	Věda, informace, vzdělávání a kultura
17.	Právo podniků
18.	Společná zahraniční a bezpečnostní politika
19.	Prostor svobody, bezpečnosti a práva
20.	Evropa občanů

Tabulka č. 1 Rozdělení legislativy do kapitol

I když devatenáctá kapitola se jmenuje Prostor svobody, bezpečnosti a práva, pojem bezpečnosti je tady vnímán z hlediska zajištění svobody pohybu jednotlivců po celém území Evropské unie a účinnější postup proti organizovanému zločinu a podvodům. Jenom v této jedné kapitole je obsaženo 2 727 právních předpisů. Řešení komplexní bezpečnosti a předcházení rizikům je řešeno individuálně v každé kapitole a v každém právním předpisu zvlášť.

Pro zajímavost uvádím několik posledně vydaných norem v oblasti rizik napříč všemi kapitolami:

- Legislativa se v poslední době zaměřuje hlavně na rizika z ekonomické oblasti a to v souvislosti s krizí v Řecku. Přijímá opatření, aby v budoucnu mohla těmto rizikům předcházet. Příklad: rozhodnutí Komise ze dne 6. ledna 2012, kterým se stanoví pravidla a postupy týkající se odborníků na národní účty, jež jsou nápomocni Komisi v souladu s nařízením Rady (ES) č. 479/2009 o použití Protokolu o postupu při nadměrném schodku, připojeného ke Smlouvě o založení Evropského společenství.⁶
- Eliminaci rizik spojených s terorizmem, konkrétně s teroristickou organizací Al-Kajdá řeší i čerstvě vydané Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 335/2012 ze dne 19. dubna 2012, kterým se po sto šedesáté deváté mění nařízení Rady (ES) č. 881/2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným se sítí Al-Kajdá.⁷
- Dalším právním předpisem z března letošního roku, který se dá zařadit do legislativy v oblasti rizik je Směrnice Komise EU 2012/10/EU ze dne 22. března 2012, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/43/ES, pokud jde o seznam produktů pro obranné účely. Text s významem pro EHP⁸. V této směrnici najdete zbraně, výbušniny, chemické a biologické látky, které se mohou použít pro obranné účely ale i při potlačení nepokojů apod.
- Směrnice Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. července 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/65/EU ze dne 8. června 2011 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních Text s významem pro EHP.

⁶ Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/cs/consleg/latest/chap1007.htm>

⁷ Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/Result.do?idReq=1&page=2>

⁸ EHP = Evropský hospodářský prostor = EU+Lichtenštejnsko, Island a Norsko

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV.⁹

3.2 Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v EU

Ke svému rozboru jsem si vybrala kapitolu „15. Životní prostředí, spotřebitelé a ochrana zdraví“, ve které je obsaženo 9175 právních norem a předpisů.

Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci tvoří významnou součást sociální politiky všech členských států EU. Cílem opatření v této oblasti je:

- zajistit volný pohyb zboží. Přitom je kladen zvláštní důraz na to, aby zboží tj. produkty a služby byly bezpečné a neohrožovaly zdraví ani životní prostředí,
- zajistit volný pohyb pracovníků. Přitom zabránit tomu, aby některé členské země si udržováním nižších sociálních standardů nebo dokonce zhoršováním pracovních podmínek, usnadňovaly úkol zlepšovat konkurenceschopnost na úkor pracovníků. Jedná se tedy o zamezení sociálního dumpingu a nežádoucím přesunům hospodářských aktivit do oblastí s nižšími náklady na pracovní sílu,
- snížit ohrožení životního prostředí riziky vznikajícími při pracovních činnostech. Jedná se především o prevenci průmyslových havárií spojených s užitím a výskytem nebezpečných látek a o další omezování rizik ohrožení zdraví a životního prostředí způsobených pracovními procesy.

Snahy o naplnění uvedených cílů je možno vysledovat již od vzniku evropských společenství. Závažný zlom však nastal přijetím jednotného evropského aktu v roce 1987 (čl. 118a).¹⁰ V něm je obsažen závazek, že Společenství bude podporovat sociální dimenzi jednotného trhu přijímáním směrnic obsahujících minimální požadavky, pokud jde o bezpečnost a ochranu zdraví při práci. To však nebrání tomu, aby členské země zaváděly u sebe přísnější požadavky. Pokud jde o malé a střední podniky, bylo

⁹ Dostupné z: http://eur-lex.europa.eu/Result.do?typedate=GRP_DATE&startaaa=2011&startmm=01&startjj=01&endaaa=2012&endmm=04&endjj=22&RechType=RECH_date&idRoot=4&refinecode=LEG*T1%3DV112%3BT2%3DV1%3BT3%3DV2&Submit=Hledat

¹⁰ Jednotný evropský akt reviduje Římské smlouvy za účelem dát nový impuls evropské integraci a dokončit realizaci vnitřního trhu. Upravuje pravidla fungování evropských orgánů a rozšiřuje pravomoci Společenství, zejména v oblasti výzkumu a vývoje, životního prostředí a společné zahraniční politiky.

stanoveno, že přijímané směrnice jim nesmí ukládat administrativní a finanční omezení, která by bránila jejich zřizování a rozvíjení. Všechny zásady týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci byly vtěleny do nové Amsterodamské smlouvy.

3.2.1 Legislativa EU v oblasti BOZP

Zásadním a klíčovým dokumentem stanovujícím požadavky na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na pracovišti je rámcová směrnice z r. 1989 (89/391 EHS) o provádění opatření ke zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci, která vyčerpávajícím způsobem charakterizuje systém ochrany zdraví a bezpečnosti práce v EU.

Požaduje, aby zaměstnavatel vyhodnotil rizika, která při prováděných pracovních činnostech ohrožují nebo mohou ohrožovat zdraví a zajistit snížení těchto rizik na úroveň neohrožující zdraví osob. Dále požaduje, aby všichni zaměstnanci byli o těchto rizicích informováni, dostalo se jim příslušného bezpečnostního a zdravotního výcviku a potřebného vybavení osobními ochrannými pracovními prostředky zajišťujícími dostatečnou ochranu jejich zdraví. Směrnice obsahuje také požadavky týkající se zajištění preventivní zdravotní péče a zajištění účasti zaměstnanců při rozhodování ve věcech bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti.

Na základě této rámcové směrnice byla přijata řada dílčích směrnic, které se týkají specifických aspektů a činností, kde vznikají rizika úrazů a nemocí z povolání:

- směrnice Rady 89/654/EHS ze dne 30. listopadu 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti,
- směrnice Rady 89/656/EHS ze dne 30. listopadu 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání osobních ochranných prostředků zaměstnanci při práci,
- směrnice Rady 90/269/EHS ze dne 29. května 1990 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro ruční manipulaci s břemeny spojenou s rizikem, zejména poškození páteře, pro zaměstnance,
- směrnice Rady 90/270/EHS ze dne 29. května 1990 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro práci se zobrazovacími jednotkami

- směrnice Rady 91/383/EHS ze dne 25. června 1991, kterou se doplňují opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zaměstnanců v pracovním poměru na dobu určitou nebo v dočasném pracovním poměru
- směrnice Rady 92/29/EHS ze dne 31. března 1992 o minimálních bezpečnostních a zdravotních předpisech pro zlepšení lékařské péče na palubách plavidel
- směrnice Rady 92/57/EHS ze dne 24. června 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na dočasných nebo mobilních staveništích
- směrnice Rady 92/58/EHS ze dne 24. června 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnostní nebo zdravotní značky na pracovišti,
- směrnice Rady 92/85/EHS ze dne 19. října 1992 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň,
- směrnice Rady 92/91/EHS ze dne 3. listopadu 1992 o minimálních požadavcích na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců v těžebním vrtném průmyslu,
- směrnice Rady 92/104/EHS ze dne 3. prosince 1992 o minimálních požadavcích na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců v povrchovém a hlubinném těžebním průmyslu
- směrnice Rady 93/103/ES ze dne 23. listopadu 1993 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na rybářských plavidlech
- směrnice Rady 94/33/ES ze dne 22. června 1994 o ochraně mladistvých pracovníků
- směrnice Rady 98/24/ES ze dne 7. dubna 1998 o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/92/ES ze dne 16. prosince 1999 o minimálních požadavcích na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců vystavených riziku výbušných prostředí
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/54/ES ze dne 18. září 2000 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí biologickým činitelům při práci
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/15/ES ze dne 11. března 2002 o úpravě pracovní doby osob vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/44/ES ze dne 25. června 2002 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (vibracemi),
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/10/ES ze dne 6. února 2003 minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (hlukem)
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/37/ES ze dne 29. dubna 2004 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/40/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (elektromagnetickými poli)
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/25/ES ze dne 5. dubna 2006 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/104/ES ze dne 16. září 2009 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro používání pracovního zařízení zaměstnanci při práci
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/148/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu při práci
- směrnice Rady 2010/32/EU ze dne 10. května 2010, kterou se provádí Rámcová dohoda o prevenci poranění ostrými předměty v nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních, uzavřená mezi HOSPEEM a EPSU
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/35/EU ze dne 16. června 2010 o přepravitelných tlakových zařízeních a o zrušení směrnic Rady 76/767/EHS, 84/525/EHS, 84/526/EHS, 84/527/EHS a 1999/36/ES
- směrnice Rady 2011/70/EURATOM ze dne 19. července 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem¹¹

¹¹ Dostupné z: http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/clanky/bezpecnost_prace/p4020207.html

K právním předpisům v oblasti BOZP patří i:

- Nařízení Rady (ES) č. 1112/2005 ze dne 24. června 2005, kterým se mění nařízení (ES) č. 2062/94 o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- Rozhodnutí Komise ze dne 18. března 2010, kterým se ruší odkaz na normu EN ISO 4869-4: 2000 „Akustika – Chrániče sluchu – Část 4: Měření hladiny akustického tlaku mušlových chráničů sluchu s amplitudově závislým útlumem (ISO/TR 4869-4: 1998)“ v souladu se směrnicí Rady 89/686/EHS

Všechny uvedené právní předpisy a normy jsou implementovány do české legislativy. Českou legislativu velmi dobře mapuje a každý rok aktualizuje časopis „bhp – bezpečnost a hygiena práce“. Číslo 13 z roku 2011 se celé věnuje přehledu základních právních a ostatních předpisů vztahujících se nejen k problematice BOZP.

3.3 Legislativa v ostatních oblastech rizik

Koncem roku 2010 vydala Evropská komise své sdělení Strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie: Pět kroků směrem k bezpečnější Evropě. Tento dokument navazuje na výzvy, zásady a pokyny Strategie vnitřní bezpečnosti Rady a navrhuje, jak by EU měla v následujících čtyřech letech účinněji předcházet závažné trestné činnosti a organizovanému zločinu, terorismu a počítačové kriminalitě, posilovat řízení vnějších hranic EU a zvyšovat odolnost vůči přírodním nebo lidmi způsobeným katastrofám. Rada pro spravedlnost a vnitřní věci pak 24. února 2011 schválila své závěry k tomuto sdělení, v nichž vyzvala Komisi, aby spolupracovala se Stálým výborem pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti na implementaci této strategie.¹²

3.4 Shrnutí

V této části popisují členění celé legislativy EU. Je rozdělena do dvaceti kapitol obsahující mnoho právních předpisů a norem. Druhou část jsem zaměřila na oblast BOZP, které věnuji i praktickou část. Zde jsem se věnovala těm nejdůležitějším právním předpisům. Ve čtvrté části krátce popisují dokument Strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie: Pět kroků směrem k bezpečnější Evropě.

¹² Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-vnitri-bezpecnosti-660705.aspx>

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝZKUM

4.1 Charakteristika výzkumného šetření, cíle, metodologie

Cílem mého výzkumu bylo zjistit, zda je legislativa EU v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci implementována přes českou legislativu na konkrétní pracoviště. K této analýze jsem chtěla použít pracoviště, které by bylo vystaveno větším rizikům, než je průměr. Vybrala jsem si pracoviště s ionizujícím zářením a to konkrétně laboratoře Masarykovy univerzity v Brně. Jednalo se o šest laboratoří lékařské a přírodovědecké fakulty a Středoevropského technologického institutu CEITEC, kde se při výzkumu pracuje s radioaktivním materiálem.

Dále jsem si stanovila dílčí cíle:

- Zjistit, zda se nezměnil zdravotní stav zaměstnanců.
- Zjistit, zda zaměstnavatel provádí pravidelná školení zaměstnanců i studentů.
- Zjistit, zda zaměstnanci i studenti mají vědomosti o dodržování zásad BOZP.
- Zjistit, zda poslední změny v legislativě BOZP se dostanou včas až na pracoviště.

Metodologie

Jedná se o kvantitativní výzkum. Základní technikou je dotazníkové šetření, kdy mi sami respondenti sdělili informace, na jejichž základě jsem mohla vyhodnotit, zda se v prostředí českých pracovišť dodržují normy BOZP vydané EU. Dotazník je určen pro zaměstnance a studenty pracující v laboratořích. Výzkum jsem prováděla pomocí osobního kontaktu s respondenty.

Dotazník jsem sestavila sama (příloha č. 1). Zdroj otázek jsem hledala v směrnících vydaných EU a otázky jsem hledala i ve školících materiálech krizového manažera.

Časový harmonogram výzkumu:

Příprava výzkumu 02/2012 – 03/2012

Samotný výzkum 04/2012

Zpracování výsledků 04/2012

Dotazník byl zcela anonymní. Obsahoval celkem 25 otázek z toho:

- 22 otázek uzavřených
- 3 otázky otevřené

Otázky v dotazníku byly rozdělené do několika oblastí:

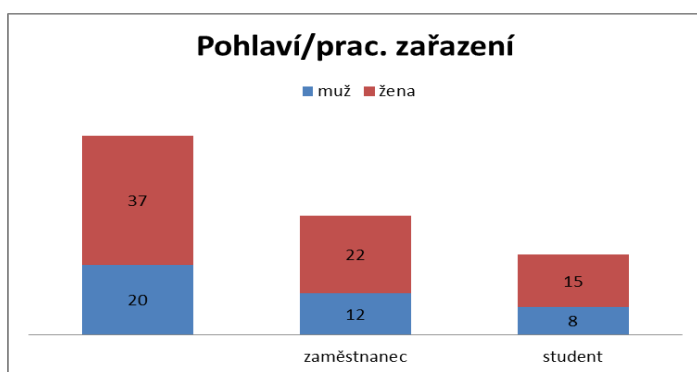
- 1) Statistické údaje (1. – 2.)
- 2) Zdravotní stav (3. – 4.)
- 3) Proškolení BOZP (5. – 8.)
- 4) Legislativa EU (9. – 10.)
- 5) Pracovní a ochranné pomůcky, označení pracoviště, čas na pracovišti (11. – 14.)
- 6) Znalosti v oblasti dodržování předpisů na IZ pracovišti (15. – 23.)
- 7) Zaznamenání změny dle novely evropských směrnic (24. – 25.)

4.2 Analýza dotazníku

4.2.1 Oblast 1) Statistické údaje (1. – 2.)

1. Otázka: Jste muž nebo žena?
2. Otázka: Jste zaměstnanec nebo student?

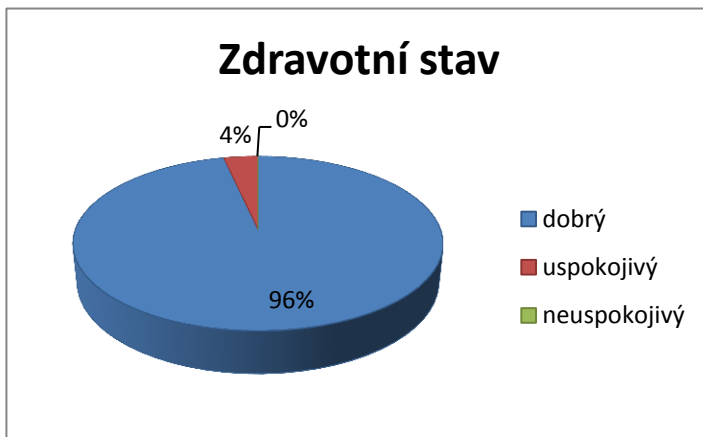
První a druhá otázka byla statistická. Chtěla jsem zjistit, zda dotazník nevyplňovali pouze studenti, nebo zaměstnanci, totéž platí o pohlaví. Dotazník vyplnilo celkem 57 respondentů. Z toho bylo 37 žen a 20 mužů. Zaměstnanců bylo 34 a studentů 23. Vzhledem k uvedenému výsledku, můžu říct, že cílová skupina byla optimální.

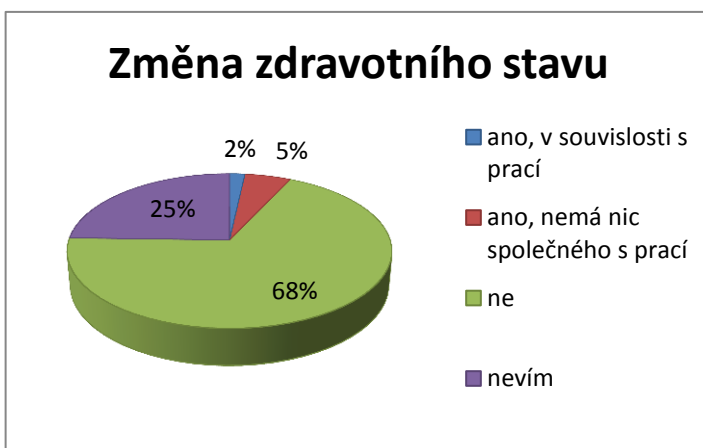
Graf č. 1: Jste muž nebo žena? Jste zaměstnanec nebo student?

4.2.2 Oblast 2) Zdravotní stav (3. – 4.)

3. Otázka: Při nástupu do zaměstnání byl Váš zdravotní stav: dobrý, uspokojivý, neuspokojivý.
4. Otázka: Změnil se Váš zdravotní stav v období, co pracujete na pracovišti s IZ?

Graf č. 2: Zdravotní stav před nástupem do zaměstnání

Graf č. 3: Změna zdravotního stavu

Ochranu zdraví zaměstnanců na pracovišti řeší základní právní předpis EU v oblasti BOZP a to Směrnice rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci v článku 14.¹³

Z vykreslených grafů vyplývá, že zaměstnavatel na pracovišti s ionizujícím zářením vytváří takové pracovní podmínky, aby nedocházelo ke zhoršení zdravotního stavu zaměstnanců. Pouze jeden zaměstnanec uvedl, že zhoršení zdravotního stavu bylo v souvislosti s výkonem povolání.

¹³ Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:05:01:31989L0391:CS:PDF>

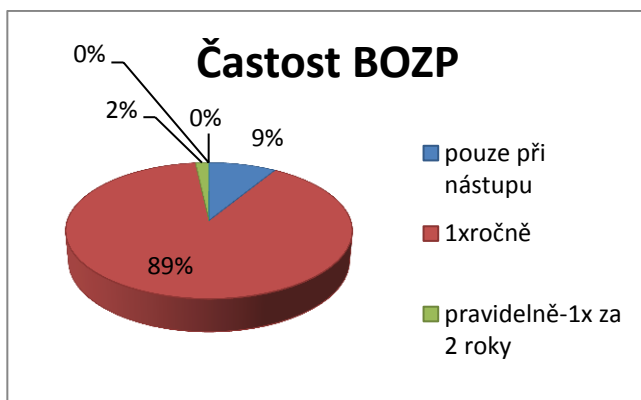
4.2.3 Oblast 3) Proškolení BOZP (5. – 8.)

5. Otázka: Byl jste při vstupu do zaměstnání /na praxi/ proškolen na BOZP?

6. Otázka: Jak často provádí zaměstnavatel školení BOZP?

7. Otázka: Jako zaměstnanec/student pracoviště s IZ byl jste proškolen na dodržování zásad radiační ochrany?

8. Otázka: Jestliže ano, končí školení prozkoušením – testem?

Graf č. 4: Jak často provádí zaměstnavatel školení BOZP?

Graf č. 5: Proškolení na dodržování zásad radiační ochrany.

Školení zaměstnanců je obsaženo v článku 12 směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci¹⁴

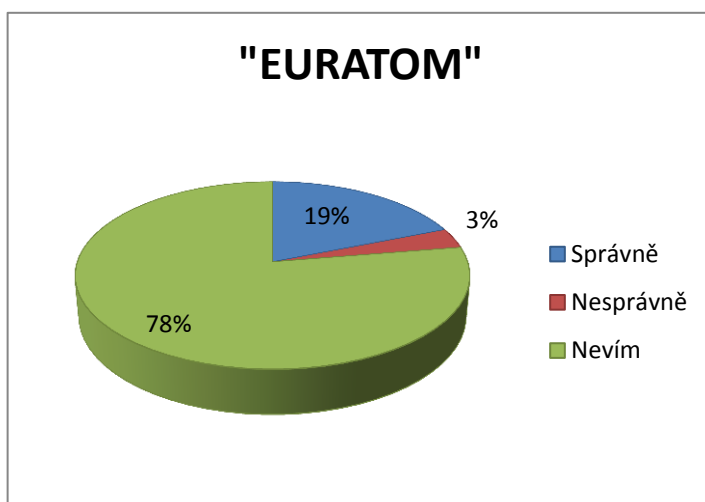
¹⁴ Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:05:01:31989L0391:CS:PDF>

Sto procent respondentů odpovědělo, že je zaměstnavatel školí na BOZP a že proškolení vždy končí přezkoušením. Jeden zaměstnanec odpověděl, že nebyl proškolen na bezpečnost na pracovišti s ionizujícím zářením. 89% dotázaných odpovědělo, že školení probíhá jednou ročně. Z uvedených odpovědí vyplývá, že zaměstnavatel nezanedbává školení svých zaměstnanců, ani studentů. Školení jsou pravidelná a jsou zaměřena i na specifická pracoviště a proškolení vždy končí testem.

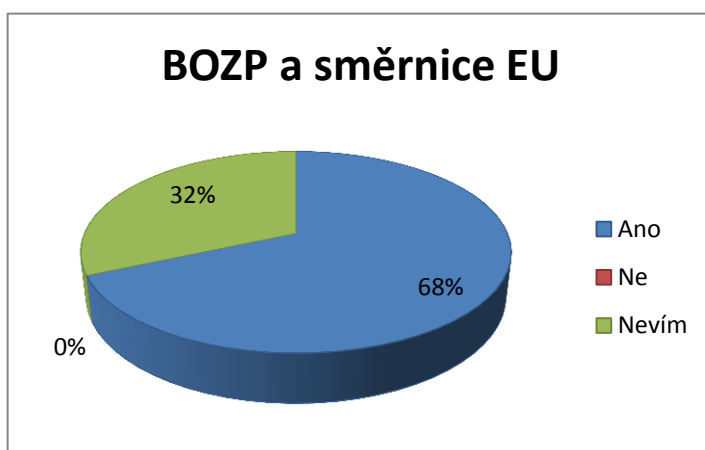
4.2.4 Oblast 4) Legislativa EU (9. – 10.)

9. Otázka: Víte co znamená pojem „EURATOM“? Rozepište

10. Otázka: Myslíte si, že se zaměstnavatel řídí směrnicemi Rady EU v oblasti BOZP?

Graf č. 6: Co znamená pojem „EURATOM“?

Graf č. 7: Zaměstnavatel a směrnice EU v oblasti BOZP?

Evropské společenství pro atomovou energii je správná odpověď na otázku, co znamená pojem EURATOM. Správně odpovědělo 19% dotázaných a 78% odpovědělo neví.

Ze správných odpovědí, kterých bylo 11, zaměstnanců bylo 7 a studentů 4. U otázky, jestli se zaměstnavatel řídí směrnicemi EU, 68% respondentů odpovědělo ano a zbytek odpovědělo neví. Je zřejmé, že zaměstnavatel se řídí příslušnými českými právními předpisy a normami. O tom, jestli je v těchto předpisech zahrnuta i legislativa EU jedna třetina respondentů neví.

4.2.5 Oblast 5) Pracovní a ochranné pomůcky, označení pracoviště, čas na pracovišti (11. – 14.)

11. Otázka: Poskytuje Vám zaměstnavatel pracovní a ochranné pomůcky?

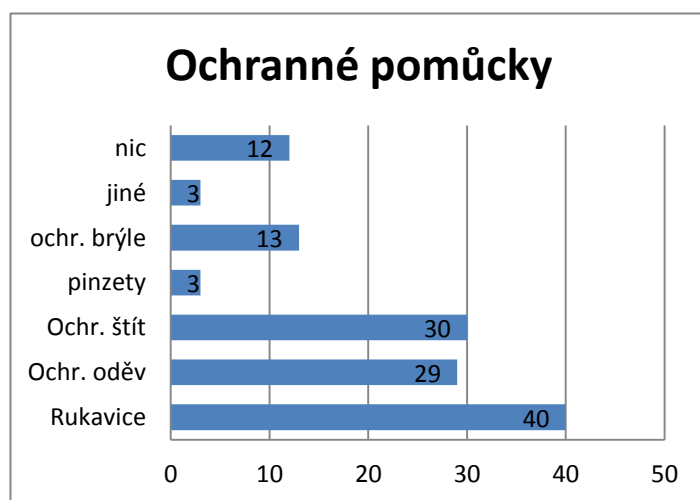
12. Otázka: Napište, jaké ochranné pomůcky používáte při práci s roztoky radionuklidů?

13. Otázka: Je pracoviště viditelně označeno, že se jedná o pracoviště s IZ?

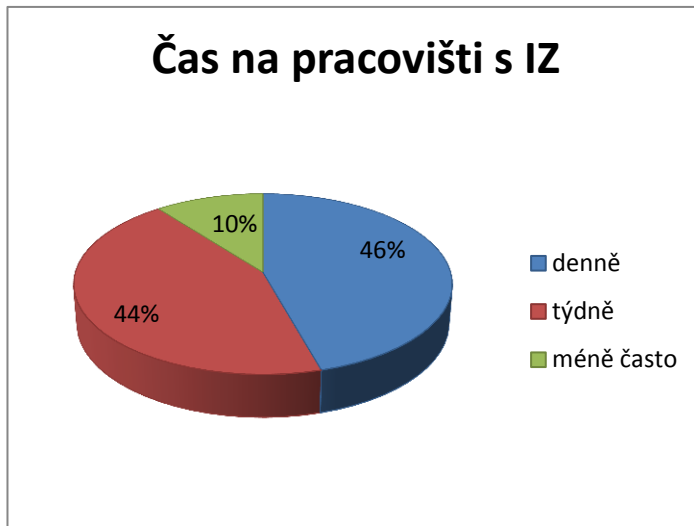
14. Otázka: Kolik času trávíte přímo na pracovišti s IZ?

Graf č. 8: Poskytování pracovních a ochranných pomůcek

Graf č. 9: Ochranné pomůcky při práci s roztoky radionuklidů

Graf č. 10: Čas strávený přímo na pracovišti s IZ

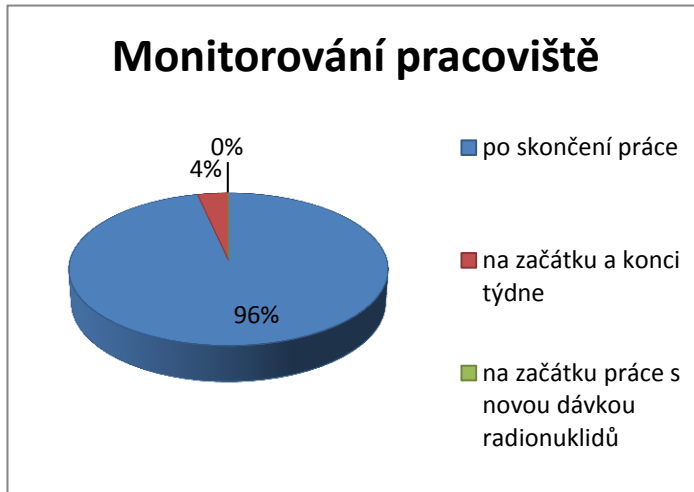
Tato skupina otázek je zaměřena na poskytování pracovních a ochranných pomůcek zaměstnavatelem a dobu strávenou na IZ pracovišti. Ze všech 57 odpovědí jeden student odpověděl, že zaměstnavatel neposkytuje pracovní a ochranné pomůcky. Sto procent respondentů uvedlo, že pracoviště je řádně označeno. Denně na IZ pracovišti pracují zaměstnanci, týdně a méně často studenti.

4.2.6 Oblast 6) Znalosti v oblasti dodržování předpisů na IZ pracovišti (15. – 23.)

Celé znění otázek včetně možných odpovědí ze tří variant najdete v příloze č. 1.

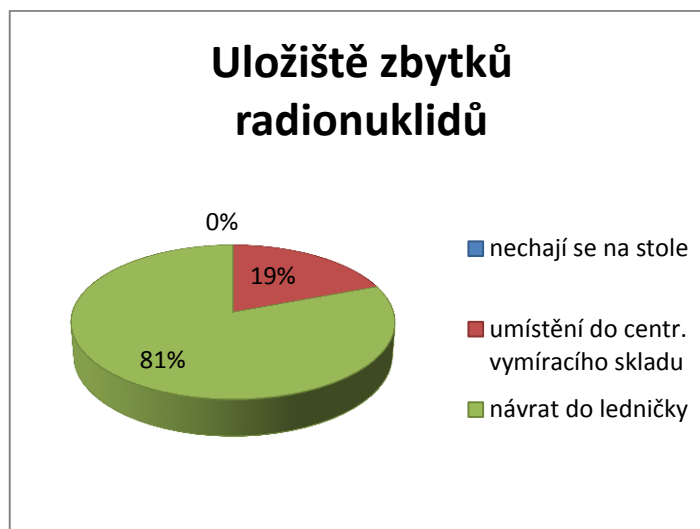
15. Monitorování pracoviště se provádí:
16. Nezpracované vzorky radionuklidů se po skončení práce (v daný den):
17. Dekontaminace pracovního místa se provádí:
18. Jakým způsobem se provádí dekontaminace pracovního místa na Vašem pracovišti?
19. Na pracovišti se pravidelně monitorují:
20. Beta záření stíníme plexisklem?
21. Vede se evidence příjmu a spotřeby radioaktivních látek na pracovišti?
22. Jsou na pracovišti nádoby výhradně určené na kontaminovaný materiál?
23. Je na vašem pracovišti lékárnička?

Uvedené otázky mají základ ve směrnici Rady 96/29/Euratom, kterou se stanoví základní bezpečnostní standardy na ochranu zdraví pracovníků a obyvatelstva před riziky vyplývajícími z ionizujícího záření¹⁵

Graf č. 11: Monitorování pracoviště

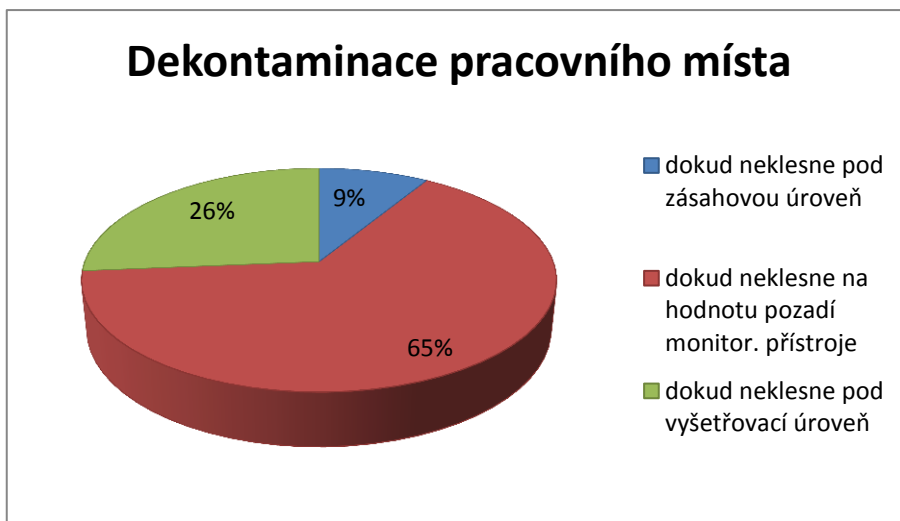
K otázce č. 15 - správná odpověď je: po skončení práce. Jeden zaměstnanec a jeden student odpověděli nesprávně

Graf č. 12: Nezpracované vzorky po skončení práce.

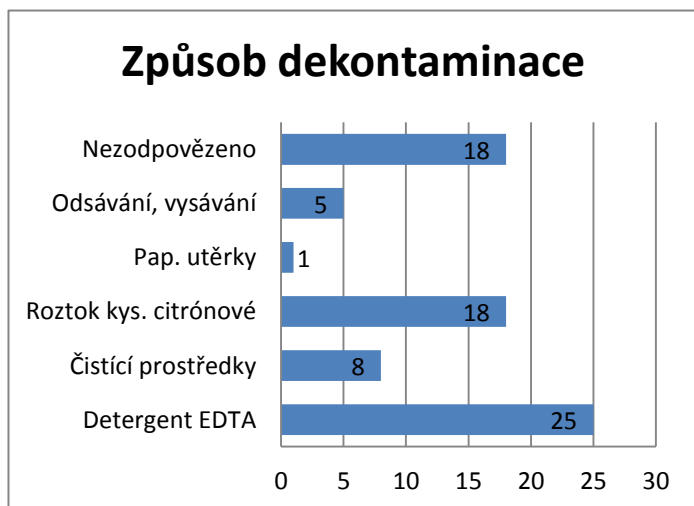
K otázce č. 16 - správné odpovědi jsou i návrat do ledničky i umístění do centrálního vymíracího skladu. Závisí od množství látky, jestli se dá ještě použít k dalším výzkumům.

¹⁵ Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/dd/05/02/31996L0029CS.pdf>

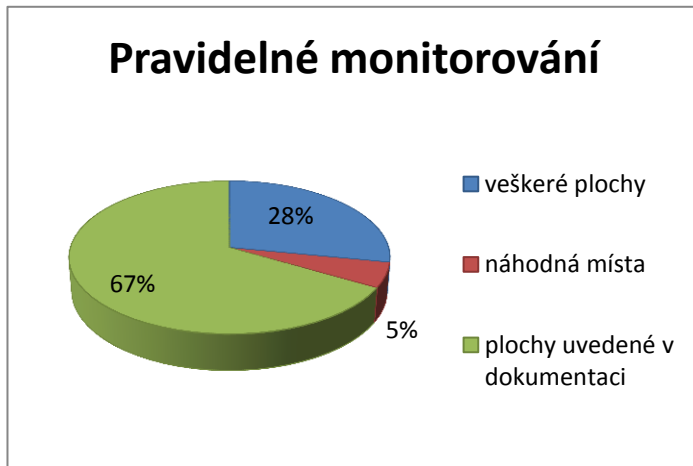
Graf č. 13: Dekontaminace pracovního místa

K otázce č. 17 - správná odpověď je: dokud neklesne na hodnotu pozadí monitorovacího přístroje. Správně odpovědělo 65% respondentů. Třetina zaměstnanců i třetina studentů odpověděla nesprávně.

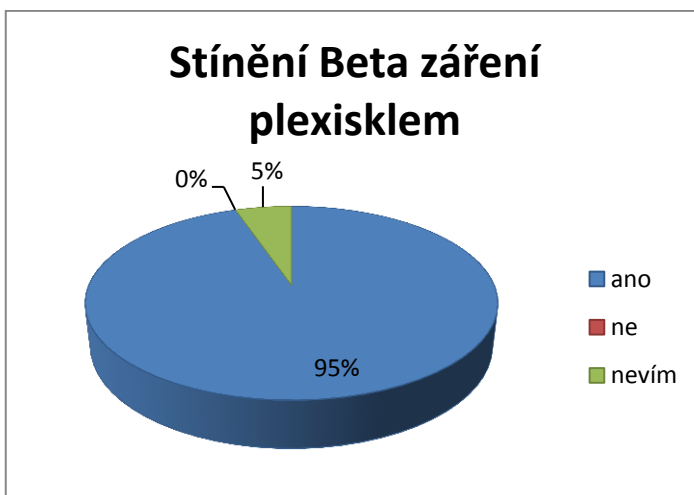
Graf č. 14: Způsob dekontaminace

K otázce č. 18 - na otázku neopovědělo osm zaměstnanců a deset studentů. Ostatní uvedli i více variant, ale všechny byly správné. Čistícím prostředkem se speciálně rozumí JAR, který chemicky odpovídá prostředku na dekontaminaci.

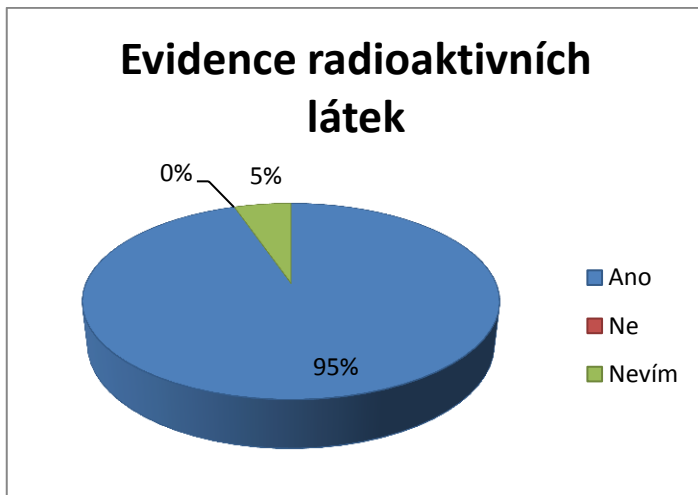
Graf č. 15: Pravidelný monitoring

K otázce č. 19 – Správná odpověď je a) veškeré pracovní plochy včetně podlah i stěn. Tuto odpověď uvedlo 28% dotázaných. Z toho bylo sedm zaměstnanců a devět studentů.

Graf č. 16: Beta záření stíníme plexisklem?

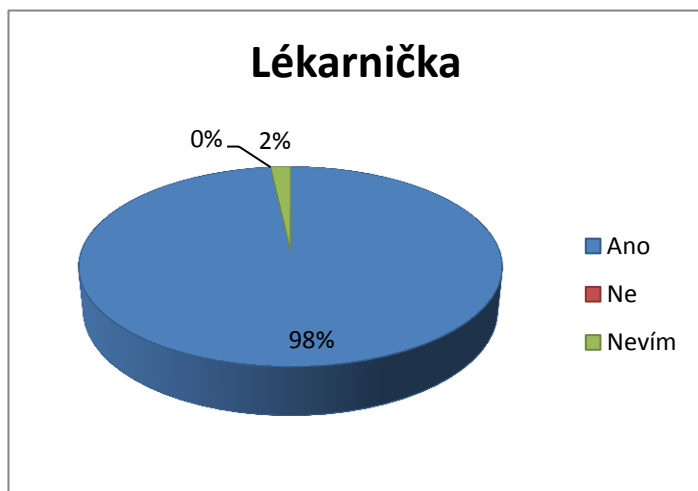
K otázce č. 20 – Správně odpovědělo 95% respondentů, 5% dotázaných odpovědělo neví. Byli to dva zaměstnanci a jeden student.

Graf č. 17: Evidence radioaktivních látek na pracovišti

K otázce č. 21 – 95% respondentů odpovědělo, že na pracovišti se vede evidence radioaktivních látek. Jeden zaměstnanec a dva studenti odpověděli neví.

K otázce č. 22 - 100% respondentů odpovědělo, že na pracovišti jsou nádoby výhradně určené na kontaminovaný materiál.

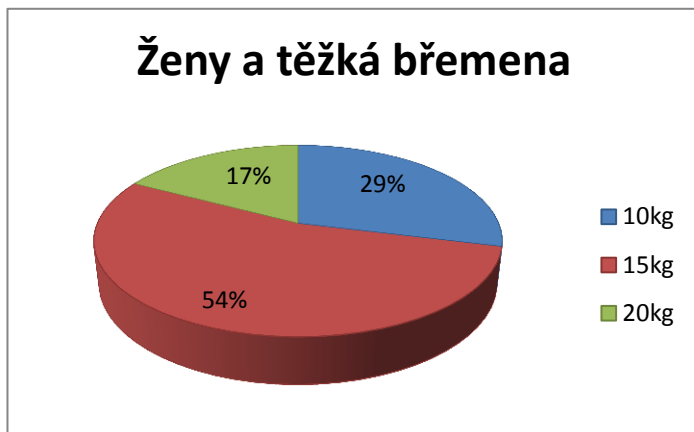

Graf č. 18: Je na pracovišti lékárnička?

K otázce 23 - 2% respondentů, tj. jeden student odpověděl, že neví, jestli je na pracovišti lékárnička. Zbytek dotázaných uvedl, že na pracovišti se lékárnička nachází.

4.2.7 Oblast 7) Zaznamenání změny dle evropských směrnic (24. – 25.)

Otázka č. 24 - Jak těžká břemena můžou zvedat ženy při dobrých úchopových možnostech?

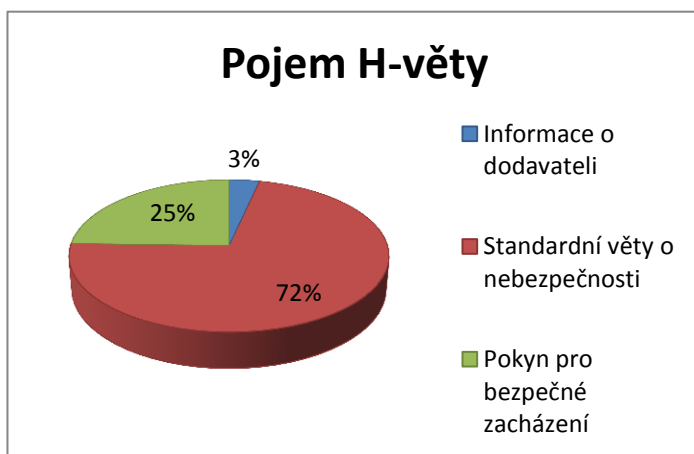

Graf č. 19: Zvedání břemen ženami

Směrnice Rady 90/269/EHS - o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při ruční manipulaci s břemeny spojenou s rizikem, zejména poškození páteře, pro zaměstnance¹⁶, implementována do českého právního předpisu Nařízení vlády ze dne 29. února 2012, kterým se mění nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění nařízení vlády č. 68/2010 Sb.¹⁷

Správnou odpověď c) 20 kg uvedlo 17% respondentů, z toho bylo 6 zaměstnanců a 3 studenti.

Otázka č. 25 - Co znamená pojem H – věty?

Graf č. 20: Pojem H – věty

¹⁶ Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/dd/05/01/31990L0269CS.pdf>

¹⁷ Dostupné z: http://osha.europa.eu/fop/czech-republic/cs/legislation/files/93_2012.pdf

Právní řád ČR adaptoval v zákoně č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsí a o změně některých zákonů (chemický zákon) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (PDF, 2 MB) o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, a o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (nařízení REACH). Kromě jiných změn, mění se i výstražné symboly a věty charakterizující nebezpečnost a pokyny pro bezpečné nakládání, místo R- a S-vět popisují nebezpečnost a pokyny pro bezpečné nakládání H-věty a P-věty, tj. standardní věty o nebezpečnosti (Hazard statement) a pokyny pro bezpečné zacházení (Precautionary statement).¹⁸

4.3 Závěry šetření

Výzkumné šetření pracovalo se vzorkem 57 respondentů. Z toho bylo 34 zaměstnanců a 23 studentů. Zúčastnili se ho muži i ženy. Zdravotní stav dotázaných byl při nástupu do zaměstnání všech respondentů dobrý. Jenom jeden zaměstnanec uvedl zhoršení zdravotního stavu v souvislosti s výkonem zaměstnání. Zaměstnavatel pravidelně školí zaměstnance a školení ukončuje písemným testem. Nejhuř z celého šetření dopadl dotaz na EURATOM. Vydedukovala jsem z toho, že zaměstnavatel ve svých školicích materiálech vychází z českých právních předpisů s odkazem na legislativu EU. Při práci s dotazníky mi byla předvedena i jedna laboratoř, ve které se prováděl výzkum s použitím radioaktivních látek. Můžu dosvědčit tvrzení respondentů, že pracoviště je řádně označené, při práci se používají pracovní a ochranné pomůcky. Tyto pomůcky jsou taky zvlášť označené žlutou páskou, nebo žlutou barvou. Pracovní místo je odstíněné plexisklovými deskami. Na pracovním stole se nachází dozimetr, kterým se vždy po práci s radioaktivním materiálem a po dekontaminaci provádí monitoring pracoviště. Pracoviště odpovídá všem normám. Znalosti v oblasti dodržování předpisů na IZ pracovišti mají zaměstnanci na dobré úrovni. Při zadávání otázek jsem vycházela z prezentace lektora, který proškoluje zaměstnance. Poslední okruh otázek jsem zaměřila na změny v českých právních předpisech vycházejících z legislativy EU. V první otázce zaměstnanci ani studenti ještě

¹⁸ Dostupné z: <http://avallo-mk.webnode.cz/news/identifikace-chemicky-latek-a-nova-chemicka-legislativa-na-pocatku-roku-2012/>

nezaznamenali změnu ve zvedání těžkých břemen ženami při dobrých úchopových možnostech na 20 kg. U druhé otázky, kde se podle legislativy EU změnili standardní věty o nebezpečnosti a věty pro pokyny pro bezpečné zacházení ze S a R věty na H a P věty, tři čtvrtiny dotázaných tuto změnu zaznamenalo. Z výše uvedeného vyplývá, že na sledovaném pracovišti s ionizujícím zářením jsou dodržovány právní předpisy, které mají základ v legislativě Evropské unie.

ZÁVĚR

V první kapitole se soustřeďuji na vznik Evropské unie, co jí předcházelo, jaké byly pohnutky představitelů povojnové Evropy. Uvádím zde stručný chronologický sled nejdůležitějších událostí, které ovlivnily dění v tomto společenství. Začínám 9. květnem 1950, kdy předkládá francouzský ministr zahraničí Robert Schuman plán na vytvoření společného trhu uhlí a oceli a na základě této události se 9. květen stává dnem Evropy a končím v letošním roce, kdy v lednu obyvatelé Chorvatska hlasují v referendu pro přistoupení k Evropské unii. Chorvatsko se tak 1. července 2013 stane 28. členským státem Unie. V druhé kapitole uvádím statutární orgány a instituce, které se podílejí na tvorbě právních norem. Při plnění konkrétních technických, vědeckých nebo řídicích úkolů jsou důležité i agentury pro jednotlivé oblasti. Třetí kapitola je věnována legislativě EU. Legislativa EU je rozsáhlá a pro lepší orientaci je členěna do dvaceti oblastí. Samotnou problematiku rizik neřeší ani jedna oblast. Prostudovala jsem velké množství právních předpisů a přišla jsem k závěru, že téměř v každém právním předpisu je vždy vyhrazená část věnovaná řešení možných rizik v dané oblasti. Těchto předpisů včetně jejich novel a doplnění jsou tisíce. Proto jsem si vybrala jednu konkrétní oblast k zmapování a to BOZP. Této oblasti věnuji i praktickou část, která je obsažena ve čtvrté kapitole. Výzkumným šetřením jsem zjistila, že legislativa EU je prostřednictvím českých zákonů přenesena až na pracoviště. Zaměstnanci i studenti jsou dobře informováni a zaměstnavatel jim vytváří dobré pracovní podmínky. Klíčový dokument stanovující požadavky na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na pracovišti, kterým je rámcová směrnice z r. 1989 (89/391 EHS) o provádění opatření ke zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci je podle výzkumného šetření na pracovišti plně dodržován.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ABC práva Evropské unie, Borchardt, K.-D., Vyd. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2011 – 129 s., ISBN 978-92-78-40726-1, doi:10.2830/45058
- [2] Aproximácia práva – životné prostredie, Gašparíková B., Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre – Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave, 2001, - 81 s., ISBN: 80-7137-852-6
- [3] Aktuální výzvy evropského integračního procesu, Cabada L., a kolektiv., Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. -- 295 s. ; ISBN: 978-80-7380-289-9
- [4] Bezpečnosť a ochrana ľudí v pracovnom procese, Tomek, M., Seidl, M., Šefčík, V., První vydání, Žilina, Žiinská univerzita v Žiline, EDIS, 2010, - 224 s., ISBN: 978-80-554-0243-7
- [5] Bezpečnostní a politická dimenze integračního procesu : (společná zahraniční a bezpečnostní politika EU), Dubský Z., Vyd.1. Praha: Oeconomica, 2006. -- 163 s. :. ISBN: 80-245-1152-5
- [6] Dějiny sjednocené Evropy: od antických počátků do současnosti / Veber V., Vyd. 2. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2009. -- 811 s., ISBN: 978-80-7106-570-8
- [7] Evropská unie a integrační procesy od A až do Z: výkladový slovník / Zlý B., 2. dopl. a aktualiz. vyd.. Ostrava: Montanex, 2001. -- 117 s., ISBN: 80-7225-045-0. Sign: 2-1082.961
- [8] Krizové řízení, Procházková D., Říha J., Vydání první, MV- generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, Praha, 2004, - 228 s., ISBN: 80-86640-30-2
- [9] Prevence nehod a havárií, Skřehot, P., Vydání první, Výzkumný ústav bezpečnosti práce, Praha, 2009, - 595 s., ISBN: 978-80-86973-73-9
- [10] Spolehlivost lidského činitele, Paleček, M., Malý, S., Gieci, A., Vyd. 1, Praha, Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2008. -- 138 s., ISBN: 978-80-86973-28-9

5 INTERNETOVÉ ZDROJE

- [1] EUROPA – EU website [online]. 16.3.2012 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:165:0021:0024:CS:PDF>
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:05:01:31989L0391:CS:PDF>
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/dd/05/02/31996L0029CS.pdf>
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/dd/05/01/31990L0269CS.pdf>
- [2] Evropské směrnice [online] European Agency for Safety and Health at Work, c2010 [cit. 2012–4-8], Dostupné z: <https://osha.europa.eu/cs/legislation/directives>,
http://osha.europa.eu/fop/czech-republic/cs/legislation/files/93_2012.pdf
- [3] Identifikace chemických látek a nová chemická legislativa na počátku roku 2012, [online], RNDr. Marcela Klemensová, 19.2.2012, [cit. 2012-04-29], Dostupné z: <http://avallo-mk.webnode.cz/news/identifikace-chemickych-latek-a-nova-chemicka-legislativa-na-pocatku-roku-2012>
- [4] Národní příručka - Systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci [online]. Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i, c2004, [cit. 2012–4-16]. Dostupné z: http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/publikace/narodni_prirucka_s_r_bozp.html,
http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/clanky/bezpecnost_prace/p4020207.html
- [5] Orgány, instituce a ostatní subjekty EU, [online], Evropská unie, 20.5.2009, [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_cs.htm
http://ec.europa.eu/europe2020/reaching-the-goals/targets/index_cs.htm
http://europa.eu/agencies/regulatory_agencies_bodies/policy_agencies/index_cs.htm
- [6] REACH, [online], Hasičský záchranný sbor ČR, c. 2010, [cit. 2012-04-22]
Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/reach.aspx>
- [7] Směrnice Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. července 2011, [online]. Správa uložení radioaktivního odpadu 8.8.2011 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://www.surao.cz/cze/O-SURAO/Aktuality/Smernice-Rady-2011-70-Euratom-ze-dne-19.-cervence-2011>
- [8] Strategie vnitřní bezpečnosti, [online], Ministerstvo vnitra ČR, 16.3.2011, [cit. 2012-04-22] Dostupně z: <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-vnitri-bezpecnosti-660705.aspx>

6 JINÉ ZDROJE

[1] bhp bezpečnost a hygiena práce 2012, časopis vydává měsíčně Wolters Kluwer ČR, a.s., 2012, číslo 3/2012, ISSN 0006-0453,

[2] Prezentace: Poučení o rizicích práce se zdroji IZ, o zásadách bezpečné práce s ORZ a o postupech v případě ztráty kontroly nad zdroji IZ (dle § 26 vyhlášky č. 307/2002 Sb.), Křivohlávek, 15s., 2012

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČR	Česká republika
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
EU	Evropská unie
EURATOM	Evropské společenství pro atomovou energii
HDP	Hrubý domácí produkt
IZ	Ionizující záření

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Robert Schuman při podpisu Evropské úmluvy

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Tabulka č. 1 Rozdělení legislativy do kapitol

Graf č. 1: Jste muž nebo žena? Jste zaměstnanec nebo student?

Graf č. 2: Zdravotní stav před nástupem do zaměstnání

Graf č. 3: Změna zdravotního stavu

Graf č. 4: Jak často provádí zaměstnavatel školení BOZP?

Graf č. 5: Proškolení na dodržování zásad radiační ochrany.

Graf č. 6: Co znamená pojem „EURATOM“?

Graf č. 7: Zaměstnavatel a směrnice EU v oblasti BOZP?

Graf č. 8: Poskytování pracovních a ochranných pomůcek

Graf č. 9: Ochranné pomůcky při práci s roztoky radionuklidů

Graf č. 10: Čas strávený přímo na pracovišti s IZ

Graf č. 11: Monitorování pracoviště

Graf č. 12: Nezpracované vzorky po skončení práce.

Graf č. 13: Dekontaminace pracovního místa

Graf č. 14: Způsob dekontaminace

Graf č. 15: Pravidelný monitoring

Graf č. 16: Beta záření stíníme plexisklem

Graf č. 17: Evidence radioaktivních látek na pracovišti

Graf č. 18: Je na pracovišti lékárnička?

Graf č. 19: Zvedání břemen ženami

Graf č. 20: Pojem H – věty

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Dotazník